

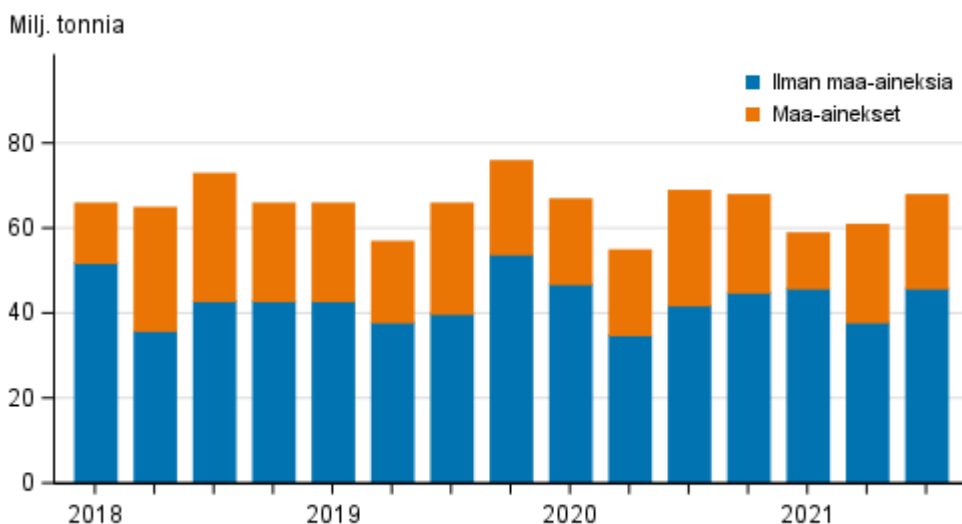
Tieliikenteen tavarankuljetukset

2021, 3. neljännes

Kuorma-autoilla kuljetettu tavaramäärä väheni hieman vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä

Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä kuorma-autoilla kuljetettiin tavaraa 68 miljoonaa tonnia, mikä oli prosentin vähemmän kuin edeltävän vuoden vastaavalla neljänneksellä. Maa-ainesten kuljetettu määrä väheni 17 prosenttia ja muiden kuin maa-ainesten kuljetettu määrä kasvoi 10 prosenttia verrattuna edeltävän vuoden vastaavaan neljännekseen. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen laatimasta tieliikenteen tavarankuljetukset -tilastosta.

Kuorma-autojen tavarankuljetukset kotimaan liikenteessä neljännesvuosittain

Vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä kuorma-autojen kuljetussuorite oli 7,7 miljardia tonnikilometriä, mikä oli 15 prosenttia enemmän kuin edeltävän vuoden vastaavalla neljänneksellä. Kuljetussuoritteesta 95 prosenttia ajettiin ammattimaisessa liikenteessä ja 5 prosenttia yksityisessä liikenteessä.

Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilaston tiedot kerätään neljännesvuosittain otostutkimuksella kuorma-autojen haltijoilta. Kuljetettu tavaramäärä on kuorma-autoihin lastatun tavaran paino tonneina. Tonnikilometri kuvaa kuljetustyön määrää ja se lasketaan tavaramäärän ja kuljetusmatkan tulona.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuorma-autojen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan heinä-syyskuussa 2021.....	3
Liitetaulukko 2. Kuorma-autojen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan ilman maa-aineksia heinä-syyskuussa 2021.....	3
Laatuseloste: Tieliikenteen tavarankuljetukset.....	4

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuorma-autojen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan heinä-syyskuussa 2021

Ajoneuvon käyttö	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
Yksityinen	4 367	106	370
Ammattimainen	64 122	399	7 323
Yhteensä	68 489	505	7 694

Liitetaulukko 2. Kuorma-autojen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan ilman maa-aineksia heinä-syyskuussa 2021

Ajoneuvon käyttö	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
Yksityinen	2 458	101	302
Ammattimainen	43 457	375	6 634
Yhteensä	45 916	475	6 936

Laatuseloste: Tieliikenteen tavarankuljetukset

Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenteen tavarankuljetukset on Tilastokeskuksen säännöllisesti tuottama tilasto, joka kuvaa Suomessa yksityiseen ja luvanvaraiseen liikenteeseen rekisteröityjen kuorma-autojen kotimaan kuljetustoimintaa. Tilaston tietoja käytetään apuna liikennepoliittisissa päätöksissä sekä tutkimuksissa Suomessa ja Euroopan unionin tasolla.

Tilastoissa ilmoitettu tavaramäärä tarkoittaa kuorma-autoihin lastatun tavarain painoa tonneina. Tonnikilometri kuvaa kuljetustyön määrää ja se lasketaan tavaramäärän ja kuljetusmatkan tulona. Liikennesuorite kuvaa ajettuja kilometrejä.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otostutkimuksilla Suomessa rekisterissä olevien kuorma-autojen haltijoilta.

Tilasto tuotetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU n:o 70/2012) velvoittamana ja asetuksen edellyttämät tilastotiedot toimitetaan Eurostatin käyttöön. Tilaston tekoa ohjaa tilastolaki.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukon muodostavat Suomessa rekisteröidyt kokonaispainoltaan yli 3,5 tonnin kuorma-autot. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät armeijan ajoneuvot ja sellaiset kuorma-autot, joita ei ole ensisijaisesti tarkoitettu tavarankuljetukseen (esim. museoautot ja erikoisajoneuvot). Ahvenanmaalle rekisteröidyt kuorma-autot eivät ole mukana tilastoinnissa. Tilastoyksikkönä on kuorma-auto.

Tilasto perustuu otostutkimukseen. Otos poimitaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien liikenneasioiden rekisteristä. Otos on jaettu kahdeksaan ositteeseen kuorma-auton käytön (yksityinen/luvanvarainen), kuorma-autotyypin ja kokonaispainoluokan mukaan.

On huomattava, että tieliikenteen tavarankuljetukset tilastossa seurataan aina tutkimukseen valitun vetoauton suorittamia kuljetuksia tutkimusjaksolla. Otokseen valitulla vetoautolla voi olla tutkimusjakson aikana useampia eri perävaunuja. Jos perävaunuja vedetään esimerkiksi satamaan, mistä ne jatkavat merikuljetuksena ilman vetoautoa, päättyy kuljetuksen seuranta tilastossa tähän.

Tilaston tiedot kerätään kuorma-autojen haltijoilta sähköisillä kyselylomakkeilla. Lomakkeella kysytään tietoja kuorma-autosta sekä yksityiskohtaisia tietoja kaikista kolmen tai neljän tutkimuspäivän aikana ajetuista matkoista. Tutkimus tehdään neljännesvuosittain ja otoskoko on yhteensä 10 000 kuorma-autoa vuodessa. Neljännesvuosiotos (2 500) on allokoitu ositteiden kesken käyttäen Neymanin kiintiöintiä. Tiedot kerätään joka neljänneksellä varsinaisen kyselyn ja kahden uusintakyselyn avulla.

Julkaisussa otoskyselyn tulokset on korotettu tilastollisin menetelmin koskemaan koko otoskehikkoa ja ajallisesti koko neljänestä/vuotta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tiedot perustuvat otostutkimuksen vastauksina saatuihin kuorma-autojen matkatietoihin tutkimusjaksolta. Otos on painotettu ammattimaisiin varsinaisiin perävaunuyhdistelmiin, koska näiden kuorma-autojen merkitys on suurin kuljetussuoritteen estimoisissa.

Kyselyn kokonaisvastausprosentti oli 61 prosenttia vuonna 2019. Tulosten estimoinnissa käytettyjen vastausten osalta vastausprosentti oli 50 prosenttia vuonna 2019.

Vastauksina saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kotimaan tieliikenteen tavarankuljetustilasto tuotetaan neljännesvuosittain ja tulokset julkaistaan noin 12 viikkoa tutkimusjakson päättymisen jälkeen Tilastokeskuksen kotisivuilla. Tietoja ulkomaan tieliikenteen suoritteista julkaistaan ainoastaan vuositietojen yhteydessä.

Tilastossa esitettävät tiedot ovat lopullisia.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Uusimmat neljännesvuosittaiset tiedot ovat nähtävissä tiedotteen julkistamispäivänä Tilastokeskuksen kotisivuilla. Tilaston tietoja on myös nähtävissä Tilastokeskuksen Statfin-tietokantapalvelussa.

Vuositiedot julkaistaan Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilaston julkaisussa huhtikuun puolivälissä Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Kotimaan tieliikenteen tavarankuljetukset yksikköaineisto on julkaistu tutkimuskäyttöä varten Tilastokeskuksen tutkimusaineistokatalogissa. Tilastoaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä myös erillisselvityksiä.

Tilastoinnissa käytetty alue-, tavaralaji-, ADR- ja kuormatyypiluokitus on nähtävissä Tilastokeskuksen luokituspalvelussa. Muita tilaston tuotannossa käytettäviä metatietoja on saatavissa Tilastokeskuksen Liikenne ja matkailu -vastuualueelta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tuottanut Kotimaan tieliikenteen tavarankuljetustilastoa vuodesta 1995 lähtien. Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilaston menetelmä on muuttunut vuoden 2011 alusta sekä koti- että ulkomaan liikenteen osalta. Vuosien 2001–2010 kotimaan liikenteen tiedot on laskettu uudelleen uutta menetelmää käyttäen. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisellä menetelmällä laskettuihin, aikaisemmin julkistettuihin tietoihin.

Tilaston tiedot ovat vertailukelpoisia muiden EU-maiden vastaaviin tilastoihin.

Tilastokeskuksen tavarankuljetustilasto ei ole vertailukelpoinen Tiehallinnon (nykyisin Väylävirasto) vuosina 1980-1994 tuottaman tavarankuljetustilaston kanssa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilasto on ainoa säännöllisesti tehtävä selvitys kotimaan tieliikenteen tavarankuljetuksista. Väylävirasto mittaa tieverkolla raskaan liikenteen liikennesuoritetta säännöllisesti, mutta Väyläviraston tilastoinnissa ovat mukana linja-autot, ulkomaiset kuorma-autot sekä tavarankuljetukseen soveltumattomat kuorma-autot, jotka jäävät Tilastokeskuksen käyttämän otoskehikon ulkopuolelle. Tästä syystä Väyläviraston ilmoittama raskaan liikenteen liikennesuorite on suurempi kuin Tilastokeskuksen ilmoittama.

Lisätietoja

Jukka Tuominen 029 551 3635
Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.stat.fi

Lähde: Tieliikenteen tavarankuljetukset 3/2021, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute